

Декан Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, на основу члана 53. и 73. Статута Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, и члана 15. став 3. Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта Универзитета у Крагујевцу, донео је 22.07.2019. године

РЕШЕЊЕ

Ставља се на увид јавности урађена Докторска дисертација и Извештај Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације кандидата Зорана Вуковића, студента докторских академских студија, под насловом:

„Уговори о стручном ангажовању спортских стручњака“

објављивањем на Сајту и у Библиотеци Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, а Извештај Комисије и на Сајту Универзитета у Крагујевцу, у трајању од 30 дана.

Образложење

Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације кандидата Зорана Вуковића, образована Одлуком Већа за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу, Број: IV-02-624/4 од 19.07.2019. године, доставила је Факултету Извештај о оцени урађене Дисертације (Број: 2586 од 18.07.2019. године). Уз Извештај, Комисија је доставила и примерак урађене докторске дисертације.

Сагласно члану 40. став 8. Закона о високом образовању („СГ РС“ бр. 88/17...73/18) члана 46. Статута Универзитета у Крагујевцу и члана 53. Статута Факултета, члан 15. став 2. Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта (2017) и Правилника о изменама и допунама Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта Универзитета у Крагујевцу (2018), по добијеном позитивном мишљењу надлежних органа Универзитета у Крагујевцу, Факултет ставља на увид јавности достављени Извештај.

Имајући у виду наведено, донео сам решење како гласи у диспозитиву.

Решење доставити:

- Сајт и Библиотека,
- Универзитет у Крагујевцу,
- Архива.

ДЕКАН

Проф. др Драган Вујисић

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ			
ПРИМЉЕНО: 18. 07. 2019.			
Орг. јед.	Број	Прилог	Вредности
08	2586		

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ

Предмет: Извештај о урађеној докторској дисертацији под називом „Уговори о стручном ангажовању спортских стручњака“ кандидата мр Зорана Вуковића

Одлуком Већа за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу бр. IV-02-580/22 од 10. 07. 2019. године, формирана је Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације под називом „Уговори о стручном ангажовању спортских стручњака“ кандидата Зорана Вуковића, у саставу: проф. др Миодраг Мићовић, редовни професор Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, ужа грађанскоправна научна област – председник Комисије; проф. др Снежана Миладиновић, редовни професор Правног факултета Универзитета Црне Горе, ужа грађанскоправна научна област – члан Комисије; доц. др Вељко Влашковић, доцент Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, ужа грађанскоправна научна област – члан Комисије.

На основу прегледа и анализе урађене докторске дисертације, Комисија доставља следећи:

ИЗВЕШТАЈ

І ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

1. Основни биографски подаци о кандидату

Мр Зоран Вуковић је рођен 25. јуна 1978. године у Горњем Милановцу, где је завршио ОШ „Момчило Настасијевић“ и Гимназију „Таковски устанак“ – општи смер. Правни факултет Универзитета у Крагујевцу завршио је 17. фебруара 2005. године, а дипломирао је са просечном оценом 9, 16 (просечна оцена на наставним предметима на грађанскоправном смеру – 9, 80). У више наврата, током студија био је награђиван као један од најбољих студената Правног факултета у

Крагујевцу. Стипендију Краљевине Норвешке, као један од сто најбољих студената Републике Србије, Зоран Вуковић је добио 2000. године. У периоду 03. септембар 2005 – 02. март 2006 одслужио је војни рок. На магистарским последипломским студијама на грађанскоправном смеру Правног факултета Универзитета у Крагујевцу успешно је одбранио први семинарски рад на тему „Одговорност за штету од ствари са недостатком према предлогу Закона о одговорности произвођача ствари са недостатком Републике Србије“. Други семинарски рад успешно одбрањен на магистарским последипломским студијама носи назив „Каталонска куповина у позитивном праву Републике Србије и праву Европске уније“. Усмени магистарски испит кандидат је положио 16. априла 2009. године. Магистарски рад под називом „Неправичне уговорне одредбе, посебно у потрошачким уговорима“ одбранио је 11. октобра 2012. године на Правном факултету Универзитета у Крагујевцу, пред Комисијом у саставу: проф. др Ненад Ђурђевић (ментор – Правни факултет Универзитета у Крагујевцу), проф. др Миодраг Мићовић (Правни факултет Универзитета у Крагујевцу), и проф. др Марко Ђурђевић (Правни факултет Универзитета у Београду) и тиме стекао академски назив магистра правних наука.

Зоран Вуковић је радни однос као асистент-приправник на наставном предмету Облигационо право засновао на Правном факултету у Крагујевцу 08. марта 2006. године. Реизабран је у звање асистента-приправника у марту 2010. године, док је у звање асистента за ужу грађанскоправну научну област изабран у марту 2013. године. Реизабран је у звању асистента за ужу грађанскоправну научну област 01. марта 2016. године. Кандидат је изводио вежбе из наставних предмета Облигационо право и Црквено право. У периоду 2010 - 2013. године обављао је дужност секретара Катедре за грађанско право Правног факултета у Крагујевцу, као и дужност техничког секретара часописа „Гласник права.“ Од маја до децембра 2014. године, кандидат је био ангажован као члан Антидопинг одбора Антидопинг агенције Републике Србије.

Зоран Вуковић је учествовао на следећим научно-истраживачким пројектима:

- „XXI век – век услуга и услужног права“, научно-истраживачки пројекат одобрен и финансиран од стране Министарства науке и технолошког развоја Републике Србије, под руководством проф. др Миодрага Мићовића (децембар 2013 – март 2019. године);
- „Правни систем Србије и стандарди Европске уније и Савета Европе“, научно-истраживачки пројекат одобрен и финансиран од стране Министарства науке и технолошког развоја Републике Србије, под руководством проф. др Станка Бејатовића (2007-2010. године);
- „Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске Уније“, научно-истраживачки пројекат који се финансира из средстава Правног факултета Универзитета у Крагујевцу (2007 – фебруар 2019. године);
- „Јавне власти и спорт“, научно-истраживачки пројекат који је финансиран из средстава Правног факултета Универзитета у

Крагујевцу, под руководством проф. др Ненада Ђурђевића (2006. година).

Зоран Вуковић је учествовао на следећим научним, стручним скуповима и јавним расправама:

- *Наставне методе* - семинар одржан на Правном факултету Универзитета у Крагујевцу, у организацији америчког Националног центра за државне судове (мај 2005. године);
- *XIX сусрет Копачичке школе природног права* – „Право и хумана будућност“ (12 – 17. децембар 2006. године), рад презентован на скупу;
- *Конференција о клиничком образовању за заштиту права жена* – научни скуп одржан у организацији Правног факултета Универзитета у Нишу (15 - 16. децембар 2007. године);
- *Конференција о правним клиникама у Србији* – научни сусрет одржан у Вршцу, у организацији Канцеларије ОЕСД-а у Србији (05 - 06. јун 2009. године);
- *IX мајско саветовање* – Међународни научни скуп, тема: „Услужно право“, одржан 10. маја 2013. године на Правном Факултету у Крагујевцу, у организацији Института за правне и друштвене науке Правног факултета Универзитета у Крагујевцу;
- *XXV сусрет Копачичке школе природног права* – „Право и достојанство“ (13 – 17. децембар 2013. године), рад презентован на скупу;
- *X мајско саветовање* – Међународни научни скуп, тема: „Услужни послови“, одржан 09. маја 2014. године на Правном Факултету у Крагујевцу, у организацији Института за правне и друштвене науке Правног факултета Универзитета у Крагујевцу;
- *XXVI сусрет Копачичке школе природног права* – „Право и начело савесности и поштења“ (12 – 17. децембар 2014. године), рад презентован на скупу;
- *XI мајско саветовање* – Међународни научни скуп, тема: „Услуге и заштите корисника услуга“, одржан 08. маја 2015. године на Правном Факултету у Крагујевцу, у организацији Института за правне и друштвене науке Правног факултета Универзитета у Крагујевцу - рад презентован на скупу;
- „Истраживања за иновације“ - Јавна расправа о Нацрту стратегије научног и технолошкој развоја Републике Србије за период од 2016. до 2020. године, која је 29. новембра 2015. године одржана у Ректорату Универзитета у Београду - представник Правног факултета Универзитета у Крагујевцу;
- „Штета и њена накнада“ - Јавна расправа о Нацрту грађанског законика, која је 30. новембра 2015. године одржана у Вишем суду у Крагујевцу - представник Правног факултета Универзитета у Крагујевцу;
- *XII мајско саветовање* – Међународни научни скуп, тема: „Услуге и услужна правила“, одржан 13. маја 2016. године на Правном Факултету у Крагујевцу, у организацији Института за правне и друштвене науке Правног факултета Универзитета у Крагујевцу;

- *XIII мајско саветовање* – Међународни научни скуп, тема: „Услуге и одговорност“, одржан 19. маја 2017. године на Правном Факултету у Крагујевцу, у организацији Института за правне и друштвене науке Правног факултета Универзитета у Крагујевцу;
- *XIV мајско саветовање* – Међународни научни скуп, тема: „Савремени правни промет и услуге“, одржан 25. маја 2018. године на Правном Факултету у Крагујевцу, у организацији Института за правне и друштвене науке Правног факултета Универзитета у Крагујевцу;
- *XV мајско саветовање* – Међународни научни скуп, тема: „Слобода пружања услуга и правна сигурност“, одржан 17. маја 2019. године на Правном Факултету у Крагујевцу, у организацији Института за правне и друштвене науке Правног факултета Универзитета у Крагујевцу.

Кандидат наводи да се служи енглеским језиком, као и да познаје рад на рачунару (Microsoft Word и Powerpoint).

2. Научно-истраживачки рад кандидата

Зоран Вуковић је написао и објавио следеће научне радове из уже грађанскоправне научне области.

2. 1. Одбрањен магистарски рад

- **Неправичне уговорне одредбе, посебно у потрошачким уговорима**, успешно одбрањен на Правном факултету у Крагујевцу 11. октобра 2012. године пред Комисијом у саставу: проф. др Ненад Ђурђевић (ментор – Правни факултет Универзитета у Крагујевцу), проф. др Миодраг Мићовић (Правни факултет Универзитета у Крагујевцу) и проф. др Марко Ђурђевић (Правни факултет Универзитета у Београду), 192 стране [COBISS.SR-ID [512815280](#)] , (M72)

2. 2. Стручна монографија

- **Уговори у спорту**, Ђурђевић Ненад, Мићовић Миодраг, Вуковић Зоран, Правни факултет Универзитета у Крагујевцу, Институт за правне и друштвене науке, 2014, 480 стр. ISBN 978-86-7623-055-6. [COBISS.SR-ID [212339212](#)] , (M42)

2. 3. Списак објављених радова:

- **Одговорност произвођача ствари са недостатком**, Правни живот, број 10/2006, Београд, ISSN 0350-0500, стр. 1137-1154. [COBISS.SR-ID [512444348](#)], (M51)
- **Каталожка куповина у праву Европске уније и праву Републике Србије**, у: Правни систем Србије и стандарди Европске уније и Савета Европе, књига 2 (уредник Станко Бејатовић), Институт за правне и друштвене науке, Крагујевац, 2007, стр. 347-367, рад у истакнутом тематском зборнику националног значаја [COBISS.SR-ID [513988245](#)], (M44)
- **Усклађеност Закона о одговорности произвођача ствари са недостатком Републике Србије са Директивом 85/374 ЕЕЗ о одговорности за производе**, у: Правни систем Србије и стандарди Европске уније и Савета Европе, књига 3 (уредник Станко Бејатовић), Институт за правне и друштвене науке, Крагујевац, 2008, стр. 255-275, рад у истакнутом тематском зборнику националног значаја [COBISS.SR-ID [512284848](#)], (M44)
- **Право на једностранни раскид потрошачког уговора у светлу комунитарног права и Нацрта закона о заштити потрошача Србије**, у: Правни систем Србије и стандарди Европске уније и Савета Европе, књига 4 (уредник Станко Бејатовић), Институт за правне и друштвене науке, Крагујевац, 2009, стр. 313-335, рад у истакнутом тематском зборнику националног значаја [COBISS.SR-ID [512458160](#)], (M44)
- **Критеријуми процене правичности одредби у потрошачким уговорима**, у: Правни систем Србије и стандарди Европске уније и Савета Европе, књига 5 (уредник Станко Бејатовић), Институт за правне и друштвене науке, Крагујевац, 2010, стр. 311-332, рад у истакнутом тематском зборнику националног значаја [COBISS.SR-ID [512629168](#)], (M44)
- **Систем набрајања као основ процене правичности одредаба у потрошачким уговорима**, у: Правна мисао у срцу Шумадије - Зборник радова наставника и сарадника Правног факултета у Крагујевцу поводом обележавања четрдесет година постојања и рада (уредник Божин Влашковић), Крагујевац: Правни факултет, Институт за правне и друштвене науке, 2012, стр. 323-347. [COBISS.SR-ID [512799664](#)], (M31)
- **Методe алтернативног решавања потрошачких спорова**, у: Услужно право - Зборник реферата са Међународног научног скупа одржаног 10. маја 2013. године, на Правном факултету у Крагујевцу у организацији

Института за правне и друштвене науке Правног факултета Универзитета у Крагујевцу (уредник Мићовић Миодраг), Крагујевац: Правни факултет, Институт за правне и друштвене науке, 2013, стр. 979-994, предавање по позиву са међународног скупа штампано у целини [COBISS.SR-ID [512900016](#)], (M31)

- **Одређивање граница појмова потрошач и трговац у савременом пословном промету**, Теме - часопис за друштвене науке, бр. 1, Ниш, 2013, стр. 257-273, ISSN 0353-7919, прегледни научни рад [COBISS.SR-ID [512937904](#)], (M24)
- **Правна природа уговора које спортски агенти закључују са спортистима и спортским клубовима** (коауторски рад са Јечменић Миланом), Правни живот, ISSN 0350-0500, књ. 563, бр. 9, Београд, 2013, стр. 677-688. [COBISS.SR-ID [516324540](#)], (M51)
- **Нормативни оквир регулисања неправичних одредаба у потрошачким уговорима у комунитарном праву и праву Србије**, у: Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније, књига 1 - Зборник радова Правног факултета у Крагујевцу (уредник Божин Влашковић), Крагујевац: Правни факултет, Институт за правне и друштвене науке, 2013, стр. 249-260. [COBISS.SR-ID [512976048](#)], (M45)
- **Објективно (Ratione Materiae) подручје примене правних правила која уређују неправичне одредбе у потрошачким уговорима**, Гласник права [Електронски извор], Крагујевац, бр. 1/2013, ISSN 1821-4630, стр. 64-78, доступно на: www.jura.kg.ac.rs/index.php/sr/gp-aktuelni.htm [COBISS.SR-ID [512914352](#)]
- **Колективна заштита потрошача**, Ревивија за европско право, ISSN 1450-7986, 2014, XVI, бр. 2/3, стр. 109-132. <http://www.pravo.eu.org/>. [COBISS.SR-ID [513076912](#)], (M53) – HeinOnline
- **Санкција неправичности клаузула општих услова формуларних уговора**, Правни живот, ISSN 0350-0500, књ. 572, бр. 10, Београд, 2014, стр. 633-646. [COBISS.SR-ID [513060528](#)], (M51)
- **Одговорност за нематеријалну штету због повреде уговора, са посебним освртом на уговор о организовању путовања**, у: Услужно право - Зборник реферата са Међународног научног скупа одржаног 09. маја 2014. године, на Правном факултету у Крагујевцу у организацији Института за правне и друштвене науке Правног факултета Универзитета у Крагујевцу (уредник Мићовић Миодраг), Крагујевац: Правни факултет, Институт за правне и друштвене науке, 2014, стр. 362-398, предавање по позиву са међународног скупа штампано у целини [COBISS.SR-ID [513006000](#)], (M31)

- **Правни положај спортских агената**, у: XXI век - век услуга и услужног права, књига 5 - Зборник радова Правног факултета у Крагујевцу (уредник Миодраг Мићовић), Крагујевац: Правни факултет, Институт за правне и друштвене науке, 2014, стр. 163-179. [COBISS.SR-ID [513051824](#)], (M44)
- **Дејство уговора које спортски агенти закључују са спортистима и спортским клубовима**, у: Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније, књига 2 - Зборник радова Правног факултета у Крагујевцу (уредник Славко Ђорђевић), Крагујевац: Правни факултет, Институт за правне и друштвене науке, 2014, стр. 311-321. [COBISS.SR-ID [513068208](#)], (M45)
- **Уговори закључени са малолетним спортистима**, у: Услужно право - Зборник реферата са Међународног научног скупа одржаног 08. маја 2015. године, на Правном факултету у Крагујевцу у организацији Института за правне и друштвене науке Правног факултета Универзитета у Крагујевцу (уредник Мићовић Миодраг), Крагујевац: Правни факултет, Институт за правне и друштвене науке, 2015, стр. 555-568, предавање по позиву са међународног скупа штампано у целини [COBISS.SR-ID [513116080](#)], (M31)
- **Карактеристични модели законског уређења колективне заштите потрошача у правним порецима европских држава**, у: Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније, књига 3 - Зборник радова Правног факултета у Крагујевцу (уредник Славко Ђорђевић), Крагујевац: Правни факултет, Институт за правне и друштвене науке, 2015, стр. 501-512. [COBISS.SR-ID [513180592](#)], (M45)
- **Захтев јавности (начело транспарентности) у потрошачким уговорима**, у: XXI век - век услуга и услужног права, књига 6 - Зборник радова Правног факултета у Крагујевцу (уредник Миодраг Мићовић), Крагујевац: Правни факултет, Институт за правне и друштвене науке, 2015, стр. 15-25. [COBISS.SR-ID [513184688](#)], (M44)
- **Претпоставке за обављање послова спортског агента**, у: Услуге и услужна правила - Зборник реферата са Међународног научног скупа одржаног 13. маја 2016. године, на Правном факултету у Крагујевцу (уредник Миодраг Мићовић), Крагујевац: Правни факултет, Институт за правне и друштвене науке, 2016, стр. 423-435. [COBISS.SR-ID [513219504](#)], (M31)
- **Карактеристични модели законског уређења неправичних уговорних одредаба у правним порецима европских држава**, у: Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније,

књига 4, (уредник Славко Ђорђевић), Крагујевац: Правни факултет, Институт за правне и друштвене науке, 2016, стр. 243-251. [COBISS.SR-ID [513256880](#)], (M45)

- **Садржина уговора о раду са тренером у спорту**, у: XXI век - век услуга и услужног права, књига 7 (уредник Миодраг Мићовић), Крагујевац: Правни факултет Универзитета, Институт за правне и друштвене науке, 2016, стр. 93 -102. [COBISS.SR-ID [513271472](#)], (M44)
- **Клаузуле о неодговорности у потрошачким уговорима**, у: Услуге и одговорност - Зборник реферата са Међународног научног скупа одржаног 19. маја 2017. године, на Правном факултету у Крагујевцу (уредник Миодраг Мићовић), Крагујевац: Правни факултет Универзитета, 2017, стр. 911-921. <http://institut.jura.kg.ac.rs/images/Majsko%20savetovanje/XIII%20Usluge/3.%20Knjiga.pdf>. [COBISS.SR-ID [513324464](#)], (M31)
- **Уговорна одговорност за нематеријалну штету - De Lege Lata и De Lege Ferenda**, у: Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније, књига 5, (уредник Славко Ђорђевић), Крагујевац: Правни факултет, Институт за правне и друштвене науке, 2017, стр. 201-212. [COBISS.SR-ID [513360560](#)], (M45)
- **Класификација спортских стручњака**, у: XXI век - век услуга и услужног права, књига 8 (уредник Миодраг Мићовић), Крагујевац: Правни факултет Универзитета, Институт за правне и друштвене науке, 2017, стр. 91 -101. [COBISS.SR-ID [513371824](#)], (M44)
- **Правни положај спортског агента у преговорима**, у: Савремени правни промет и услуге - Зборник реферата са Међународног научног скупа одржаног 25. маја 2018. године, на Правном факултету у Крагујевцу (уредник Миодраг Мићовић), Крагујевац: Правни факултет, Институт за правне и друштвене науке, 2018, стр. 377-385. <http://institut.jura.kg.ac.rs/images/Majsko%20savetovanje/XIV%20Savremeni/3.%20Zbornik.pdf>. [COBISS.SR-ID [513409968](#)], (M31)
- **Карактеристични модели правног уређења спорта у правним порецима европских држава**, у: Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније, књига 6, (уредник Славко Ђорђевић), Крагујевац: Правни факултет, Институт за правне и друштвене науке, 2018, стр. 317-324. <http://institut.jura.kg.ac.rs/images/Projekti/6%20Uskladjivanje%20PSS/7.%20Uskladjivanje%20pravnog%20sistema%20Srbije%20sa%20standardima%20EU%20knjiga%206.pdf>. [COBISS.SR-ID [513467824](#)], (M45)
- **Друштвена вредност спорта**, у: XXI век - век услуга и услужног права, књига 9 (уредник Миодраг Мићовић), Крагујевац: Правни факултет

Универзитета, Институт за правне и друштвене науке, 2018, стр. 166-172.
<http://institut.jura.kg.ac.rs/images/Projekti/7%20XXI%20vek/17.%20XXI%200vek%20%20vek%20usluga%20i%20Usluznog%20prava%20knjiga%209.pdf>
f. [COBISS.SR-ID [513478832](#)], (M44)

- **О појму спорта**, у: Слобода пружања услуга и правна сигурност - Зборник реферата са Међународног научног скупа одржаног 17. маја 2019. године, на Правном факултету у Крагујевцу (уредник Миодраг Мићовић), Крагујевац: Правни факултет, Институт за правне и друштвене науке, 2019, стр. 395-407.
<http://institut.jura.kg.ac.rs/images/Majsko%20savetovanje/XV%20Sloboda/zbornik.pdf>. [COBISS.SR-ID [513526192](#)], (M31)

II ОЦЕНА РАДА У СКЛАДУ СА КРИТЕРИЈУМИМА ПРАВИЛНИКА УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ О ПРИЈАВИ, ИЗРАДИ И ОДБРАНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ, ОДНОСНО ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА (чл. 14. ст. 10)

1. Опис докторске дисертације

Докторска дисертација „Уговори о стручном ангажовању спортских стручњака“ кандидата Зорана Вуковића има 346 страна – формат А4, фонт Times New Roman 12 (фусноте 10), проред 1, 5 (фусноте 1). Докторска дисертација има: насловну страну, идентификациону страницу, садржај – VIII страна, текст – 318 страна (3 табеле), коришћена литература – 16 страна (208 библиографских јединица), коришћени правни извори - 12 страна.

Дисертација је, коришћењем софтвера за детекцију плагијаризма, чију лиценцу поседује Универзитет у Крагујевцу, проверена на плагијаризам и након утврђивања да иста није плагијат, упућена је у даљу процедуру. Извештај о провери на плагијаризам докторске дисертације број IV-02-538/1, саставни је део овог Извештаја.

Структуру рада чине следеће целине:

УВОД

ГЛАВА ПРВА

ПОЈАМ, РАЗВОЈ И ДРУШТВЕНА ВРЕДНОСТ СПОРТА

- 1. Уводне напомене**
- 2. Етимолошко порекло и значење речи спорт**
- 3. Проблем дефинисања спорта**
 - 3. 1. Конститутивни елементи обухваћени појмом спорт**
 - 3. 2. Однос спорта, разоноде и игре**
 - 3. 3. Појмовно одређење спорта у општим правним актима на међународном и националном плану**
- 4. Развој идеје спорта**
- 5. Друштвена вредност спорта**
 - 5. 1. Унутрашња и спољашња друштвена вредност спорта**
 - 5. 2. Друштвене улоге (функције) савременог спорта**

ГЛАВА ДРУГА

ПРАВНО УРЕЂЕЊЕ СПОРТА

- 1. Уводне напомене**
- 2. „Заједничка политика“ међународних организација у области спорта**
- 3. Правни значај примене права конкуренције Европске уније на аутономна спортска правила**
 - 3. 1. Опште напомене о праву конкуренције Европске уније**

3. 2. Примена права конкуренције Европске уније на аутономна спортска правила

3. 2. 1. Организације у области спорта као предузећа, или удружења предузећа

3. 2. 2. Спортска правила - споразуми између предузећа, одлуке удружења предузећа, или договорна пракса

3. 2. 3. Утицај спортских правила на трговину између држава чланица и на спречавање, ограничавање, или нарушавање конкуренције унутар заједничког тржишта

3. 2. 4. Доминантан положај организација у области спорта на релевантном тржишту

4. Карактеристични модели правног уређења спорта у правним порецима европских држава

4. 1. Интервенционистички и неинтервенционистички модели правног уређења спорта

4. 2. Модели државне надлежности за спровођење јавног интереса у области спорта и модели невладиног спортског сектора

Табела 1. Табеларни приказ праксе европских држава у примени модела правног уређења спорта

5. Правни оквир уређења спорта у Републици Србији

ГЛАВА ТРЕЋА

ОДЕЉАК 1

СПОРТСКИ СТРУЧЊАЦИ И СТРУЧНИ РАД У СПОРТУ

1. Уводне напомене

2. Разврставање кадрова у систему спорта

Табела 2. Табеларни приказ класификације кадрова у систему спорта

3. Стручни рад у спорту у документима Савета Европе и Европске уније

4. Спортски стручњаци и стручни рад у спорту у праву Републике Србије

4. 1. Проблем дефинисања појма стручни рад у спорту и појма спортски стручњак

4. 2. Разграничење појмова спортски стручњак и стручњак у спорту

5. Дозвола за рад (лиценца) спортских стручњака у праву Републике Србије

6. Класификација (разврставање) спортских стручњака према спортским занимањима и звањима у оквиру занимања

6. 1. Основне карактеристике спортских занимања

Табела 3. Табеларни приказ класификације спортских стручњака према спортским занимањима и спортским звањима у праву Републике Србије

ОДЕЉАК 2

УГОВОРНО АНГАЖОВАЊЕ ТРЕНЕРА У СПОРТУ

1. Врсте уговора са тренером у спорту

1. 1. Садржина уговора о раду са тренером и права, обавезе и одговорности из радног односа

1. 2. Спортске обавезе тренера

2. Престанак уговора са тренером у спорту

ГЛАВА ЧЕТВРТА

СПОРТСКИ АГЕНТИ И УГОВОР О ПОСРЕДОВАЊУ У СПОРТУ

ОДЕЉАК 1

СПОРТСКИ АГЕНТИ

1. Уводне напомене

2. Настанак професије спортски агент

2. 1. „Трасирање правца“ на путу настанка занимања спортски агент: организовање и промовисање спортских приредби, „скаутирање“ и посредовање између спортских организација и играча
2. 2. На средокраћу пута: заступање спортиста
2. 3. Професионализација спортских агената
3. Правила која уређују обављање послова спортског агента
4. Проблем одређења појма спортски агент
 4. 1. Одређење појма спортски агент у ужем смислу
 4. 2. Одређење појма спортски агент у ширем смислу
5. Врсте спортских агената
 5. 1. Професионални спортски агенти
 5. 2. Повремени спортски агенти
 5. 3. Спортски агенти саветници
 5. 4. Некадашњи спортисти као спортски агенти
 5. 5. Тренери као спортски агенти
 5. 6. Блиски сродници као спортски агенти
6. Услуге које пружају спортски агенти
 6. 1. Посредовање и заступање
 6. 2. Старање о јавном имиџу клијента
 - 6.3. Управљање финансијама и имовином клијента
 6. 4. Саветовање о фактичким чињеницама
 6. 5. Организовање и промоција спортских приредби
7. Услови за обављање професије спортски агент
 7. 1. Систем одобрења за обављање професије спортски агент (систем лиценцирања)
 7. 2. Систем регистровања спортских агената (систем декларације)
8. Дозвола за рад спортског агента (организације за спортско посредовање) према Закону о спорту Републике Србије
9. Предлог за установљење „мешовитог система“ за бављење пословима представљања у спорту

ОДЕЉАК 2

УГОВОР О ПОСРЕДОВАЊУ У СПОРТУ

1. Појам и правне особине уговора посредовању у спорту

1. 1. Појам уговора о посредовању у спорту
1. 2. Правне особине уговора о посредовању у спорту

2. Битни елементи уговора о посредовању у спорту

2. 1. Послови представљања у спортским трансферима
2. 2. Посредничка надокнада
2. 3. Време трајања уговора о посредовању у спорту

3. Кауза (основ) и форма уговора о посредовању у спорту

3. 1. Кауза (основ) уговора о посредовању у спорту
3. 2. Форма уговора о посредовању у спорту

4. Обавезе уговорних страна из уговора о посредовању у спорту

4. 1. Обавезе спортског агента из уговора о посредовању у спорту

4. 1. 1. Обавеза поступања у складу са овлашћењима
4. 1. 2. Обавеза заштите интереса налогодавца
4. 1. 3. Обавеза обавештавања (информисања) налогодавца
4. 1. 4. Обавеза поступања саобразно примљеном налогу и упутствима
4. 1. 5. Обавеза вођења пословних књига и полагања рачуна
4. 1. 6. Обавеза надокнаде проузроковане штете

4. 2. Обавезе налогодавца из уговора о посредовању у спорту

4. 2. 1. Обавеза исплате посредничке надокнаде (провизије)
4. 2. 2. Обавеза надокнаде трошкова
4. 2. 3. Обавеза надокнаде штете

5. Правни положај спортског агента у преговорима који се воде ради закључења уговора налогодавца

6. Правна природа уговора о посредовању у спорту

7. Престанак уговора о посредовању у спорту

7. 1. Накнадна немогућност испуњења обавеза из уговора о посредовању у спорту
7. 2. Раскидање или ревизија уговора о посредовању у спорту због промењених околности
7. 3. Раскидање уговора о посредовању у спорту из оправданих разлога

ОДЕЉАК 3

ПРАВНА ЗАШТИТА МАЛОЛЕТНИХ СПОРТИСТА У ДОМЕНУ УГОВОРА О ПОСРЕДОВАЊУ У СПОРТУ

ЗАКЉУЧАК

КОРИШЋЕНА И НАВЕДЕНА ЛИТЕРАТУРА

ПРАВНИ ИЗВОРИ

Као што се из изложене структуре може сагледати, докторска дисертација „Уговори о стручном ангажовању спортских стручњака“ садржи увод, четири главе, закључак, списак коришћене и наведене литературе и попис коришћених правних извора.

У Уводу (стр. 1-5) се говори о оправданости научног истраживања, ближе се одређује предмет истраживања, утврђују циљеви, задаци истраживања и ограничење предмета истраживања, постављају основне хипотезе и методолошки оквири на којима се темељи истраживање, те излаже план излагања.

Прва глава докторске дисертације (стр. 6-47) посвећена је одређењу појмовних граница спорта и разматрању функција које спорт има у савременом друштву. При томе, како би се свестраније сагледало каква је друштвена вредност спорта у нашем времену, начињен је осврт и на развој идеје спорта током историје. Разматрања у оквиру ове главе од суштинског су значаја за тему дисертације, јер од ширег или ужег одређења појма спорта зависи и одређење да ли је нека делатност стручни рад у спорту, па самим тим да ли неко лице има статус спортског стручњака или је, пак, „стручњак“ у некој другој друштвеној сфери. Чињеница да нити у литератури нити у упоредном законодавству не постоји општеприхваћено одређење појма спорта и околност да су у Републици Србији неколико области у последњих десет година једно време имала статус спорта да би га затим изгубиле (на пример, кинолошки спорт, спортски лов), а да су неке области које раније нису сматране спортом добиле тај статус (на пример, јога), јасно указује колики је значај за правни положај лица која се бави одређеним стручним пословима (па и за

уговоре које закључују) да ли се ти послови сматрају спортском делатношћу или неком другом делатношћу.

Изузетна комплексност садржине и друштвене улоге спорта умногоме отежава настојања да се наведена друштвена активност појмовно одреди кроз одговарајућу свеобухватну и целовиту дефиницију. Истовремено, у литератури која је посвећена разматрању овог питања присутни су и ставови да јединствена дефиниција спорта није целисходна, односно да она не може бити потпуно свеобухватна. Са тим у вези, и општи правни акти како на међународном, тако и на националном нивоу, ретко садрже дефиницију спорта и спортских активности. Основни разлог за избегавање дефинисања спорта свакако лежи у сложености наведеног друштвеног феномена и изузетној лепези најразличитијих спортских активности које се тешко могу обухватити једном дефиницијом. Уместо тога, законодавства најчешће истичу циљеве и друштвене функције спорта. Ипак, настојања да се спорт дефинише на што свеобухватнији и целовитији начин нису у потпуности изостала, како на међународном плану, тако и у оквирима појединих националних законодавстава. Након подробног разматрања темељних поставки наведених супростављених мишљења, кандидат закључује како је за спорт значајније оно што он представља, од тога које су његове појмовне границе. Другим речима, суштину спорта чине друштвене вредности које прате овај појам. Најопштије речено, оне се огледају у користима које се у животима конкретног појединца, одређене групе људи или у друштвеној заједници јављају као последица бављења спортским активностима и делатностима, у виду остваривања индивидуалне и опште друштвене добробити. Такође, кандидат заузима став да је одређење граница појма спорт у директном односу каузалности са подручјем примене правних правила која уређују правни положај спортских стручњака.

Друга глава (стр. 48-93) односи се на разматрање основних праваца правног уређења спорта. И разматрања у оквиру ове главе дисертације су од посебног значаја за тему дисертације јер од опредељења законодавца којем ће правцу дати предност зависи у којој мери ће делатност спортских стручњака, укључујући и уговоре које закључују са другим учесницима у систему спорта, бити уређена тзв. аутономним спортским правом садржаном у спортским правилима надлежних међународних и националних спортских савеза и одлукама међународних и националних спортских арбитража, а у којој мери ће бити подвргнута обавезама утврђеним националним законодавством.

Један од праваца правног уређења спорта подразумева регулисање деловања учесника у систему спорта путем аутономних спортских правила. Суштински, ради се о скупу правила приватноправног (аутономног) карактера којима се регулишу правила понашања свих учесника у систему спорта приликом обављања спортских активности и делатности. Дејство спортских правила заснива се на аутономији воље оних који су се удружили у спортске организације, односно спортске савезе. Спорове поводом њихове примене решавају, по правилу, посебни арбитражни органи, чија надлежност проистиче из сагласности националних и међународних спортских савеза. У том смислу, нарочит значај имају одлуке Суда за арбитражу у спорту (*The Court of Arbitration for Sport – CAS*), са седиштем у Лозани (*Lausanne*). Илустративно, могло би се закључити како је овде реч о правилима којима се спорт

регулише одоздо. Други правац правног уређења спорта претпоставља одређени степен интервенције јавних власти у друштвене односе у спорту и поводом спорта. У ову групу правила којима се уређују односи у спорту улазе прописи садржани у националном, међународном, као и комунитарном праву, које надлежни судови примењују приликом решавања спорова произашлих из спортских активности и делатности везаних за спорт. Сликвито, може се рећи како се ради о правилима којима се спорт нормира одозго. Насупрот правилима која смо сврстали у прву групу, овде је присутан одређен, мањи или већи, степен интервенције јавних власти у друштвене односе повезане са спортом. Имајући у виду правну обавезу имплементирања тековина комунитарног права (*acquis communautaire*) у домаћи правни поредак, одговарајућа пажња у овом делу докторске дисертације посвећена је разматрању правног значаја примене права конкуренције Европске уније на аутономна спортска правила.

Трећа глава докторске дисертације (стр. 94-145) подељена је у два одељка: 1) спортски стручњаци и стручни рад у спорту и 2) уговорно ангажовање тренера у спорту. У првом се разматрају правна правила која уређују: обављање стручног рада у спорту, правни положај лица која се тим радом баве, разврставање спортских стручњака према спортским занимањима и звањима, основне карактеристике појединих спортских занимања и могуће облике њиховог уговорног ангажовања. У другом одељку овог дела рада анализирају се модалитети уговорног ангажовања тренера према решењима позитивног законодавства Републике Србије и основне карактеристике таквог ангажовања. Разматрања у оквиру ове главе имају нарочити значај за тему дисертације. Прво, законско одређење појма стручног рада у спорту у Републици Србији, садржано у члану 27. став 1. Закона о спорту, суштински одређује да ли ће неко лице имати статус спортског стручњака, а затим и у коју врсту спортског занимања ће бити разврстан. Друго, законско уређење услова које неко лице треба да испуни да би се бавило стручним радом у спорту (стручно образовање, стручна оспособљеност, године живота, стручно искуство, поседовање дозволе за рад) одређује не само круг стручних послова које може да обавља у спорту, већ и које уговоре може да закључује и са ким. Треће, спортски тренери играју у савременом спорту значајну улогу у развоју сваке спортске гране и због тога имају посебну важност за сваку организацију у области спорта и сваког спортисту понаособ. Без квалификованих тренера нема ни врхунске обуке спортиста, ни вођења клупског или репрезентативног тима. Због тога, организацијама у области спорта и спортистима није свеједно на који начин, односно којим уговорима ће бити успостављен правни однос са ангажованим тренером.

Четврта глава (стр. 146-311) посвећена је свеобухватном разматрању питања која се односе на закључење и извршење уговора о посредовању у спорту. Овај део рада представља централни део истраживања у докторској дисертацији и обухвата три поглавља: 1) спортски агенти; 2) уговор о посредовању у спорту; и 3) правна заштита малолетних спортиста у домену уговора о посредовању у спорту. Са професионализацијом појединих спортова и вишеструким порастом броја спортских трансфера, уз плаћање огромних новчаних надокнада, крајем XX века

дошло је до развоја професије спортских агената, који делујући у складу са овлашћењима која имају настоје да доведу у однос заинтересована лица ради ангажовања спортиста за одређену спортску организацију. Спортисти, односно спортске организације имају право, али не и обавезу да користе услуге спортског агента, али ако се за то одлуче, као агент може да се појави само лице које испуњава прописане услове, а уговорно ангажовање агента мора, такође, да буде под одређеним условима. При томе, комерцијална димензија савременог спорта намеће потребу одређења најпогоднијих мера правне заштите и садржину најбољег интереса детета у случајевима када спортски агент пружа услуге представљања малолетним спортистима.

У Закључку (страница 312-318) кандидат сумира резултате свог истраживања. У најопштијим цртама се исказују основне идеје рада, односно најзначајнији ставови и аргументи кандидата.

2. Значај и допринос докторске дисертације са становишта актуелног стања у научној области

Уговори о стручном ангажовању спортских стручњака на овим просторима нису били предмет обраде у монографским публикацијама, нити у научним радовима већег обима, у којима би били систематски размотрени. У научним чланцима анализирана су само поједина питања везана за правну природу и садржину ових уговора. Чињеница да нашој литератури у материји уговорног права недостају дела у којима би уговори о стручном ангажовању спортских стручњака били продубљено правнотеоријски објашњени, чини ову тему актуелном и значајном да буде предмет научног истраживања и свестраног сагледавања. Комисија сматра да докторска дисертација кандидата Зорана Вуковића представља прво научно дело у којем се на свеобухватан и систематизован начин сагледавају уговори о стручном ангажовању спортских стручњака.

3. Оцена да је урађена докторска дисертације резултат оригиналног научног рада кандидата у научној области

Комисија је мишљења да је кандидат правилно употребио солидну научно-истраживачку грађу. При томе, исправно је навео ставове, мишљења и идеје других аутора, независно од тога да ли их је користио у интегралном облику или се само позвао на њих, чиме их је јасно раздвојио од сопствених ставова. Из заузетих ставова и установљених предлога уочава се мисаоно-логички пут кандидата, што указује да су они резултат његових промишљања. Приликом расправљања о бројним спорним питањима, кандидат је испољио научну самосталност аргументовано се залажући за доградњу и осавремењивање домаћег уговорног права. На основу Извештаја о провери на плагијаризам број IV-02-538/1, утврђено

је да докторска дисертација кандидата није плагијат и да се може упутити у даљу процедуру.

4. Преглед остварених резултата рада кандидата у научној области

Зоран Вуковић је у свом досадашњем научно-истраживачком раду написао и објавио већи број научних радова из уже грађанскоправне научне области, који су побројани у првом делу предметног Извештаја. Нарочиту пажњу завређују следећи радови, који су у вези са темом докторске дисертације:

- О појму спорта, у: Слобода пружања услуга и правна сигурност - Зборник реферата са Међународног научног скупа одржаног 17. маја 2019. године, на Правном факултету у Крагујевцу (уредник Миодраг Мићовић), Крагујевац: Правни факултет, Институт за правне и друштвене науке, 2019, стр. 395-407. <http://institut.jura.kg.ac.rs/images/Majsko%20savetovanje/XV%20Sloboda/zbornik.pdf>. [COBISS.SR-ID [513526192](#)] , (M31)

Изузетна сложеност садржине и друштвене улоге спорта у значајној мери отежава настојања да се наведена друштвена активност појмовно одреди кроз одговарајућу дефиницију. У овом погледу, у правној литератури разликујемо два сасвим супростављена становишта. Према једном од њих, јединствена дефиниција спорта не може бити сасвим свеобухватна и нема карактер сврсисходности. Насупрот томе, друго гледиште карактерише настојање да се спорт дефинише на што свеобухватнији и целовитији начин. У циљу појмовног одређења спорта кроз јединствену дефиницију, кандидат разматра кључне поставке наведених опречних схватања и заузима став да је одређење граница појма спорт у директном односу каузалности са подручјем примене правних правила која уређују правни положај спортских стручњака.

- Класификација спортских стручњака, у: XXI век - век услуга и услужног права, књига 8 (уредник Миодраг Мићовић), Крагујевац: Правни факултет Универзитета, Институт за правне и друштвене науке, 2017, стр. 91 -101. [COBISS.SR-ID [513371824](#)] , (M44)

Поред спортиста, који су несумњиво кључни субјект у систему савременог спорта, нужни елементи за развој спорта и остваривање спортских постигнућа су и квалитетна организација и припрема спортских такмичења, стабилни материјални извори и врхунски мултидисциплинарни стручни кадар. Са тим у вези, од посебног значаја за развој сваке спортске дисциплине, сваке спортске организације и сваког спортисте понаособ су и специфична знања, способности, обученост и квалификације спортских стручњака, тј. лица која се баве стручним радом у области спорта. Овај рад посвећен је разматрању правних правила која уређују разврставање спортских стручњака према спортским занимањима и звањима, као и анализирању основних карактеристика појединих спортских занимања.

- Правни положај спортских агената, у: XXI век - век услуга и услужног права, књига 5 - Зборник радова Правног факултета у Крагујевцу (уредник Миодраг Мићовић), Крагујевац: Правни факултет, Институт за правне и друштвене науке, 2014, стр. 163-179, [COBISS.SR-ID [513051824](#)], (M44)

На данашњем степену друштвеног и економског развоја спорт је постао високопрофитабилна пословна делатност, услед чега су се отворила многа питања која задиру у домен права и захтевају прецизно правно уређење. Између осталог, јавила се потреба за новим врстама облигационих и уговора у привреди. Наиме, као основа читавог низа правних односа уговор је заступљен и на свим нивоима, односно у свим аспектима спорта, од ангажовања путем уговора (спортиста, тренера, посредника у спорту, стручног особља у спорту итд.), преко обављања разноврсних пословних активности везаних за спорт (куповина опреме, уговарање спонзорства, закључивање рекламних уговора, продаја права за пренос спортских надметања итд.). Споразум две стране у спорту најчешће захтева неку врсту уговора који је дефинисан традиционалним правилима уговорног права и који подлеже истим принципима формирања уговора као и код класичних облигационих уговора. Међутим, уговори у области спорта неретко захтевају и одређена специфична правна правила. Таква посебна правила се према класичним правилима уговорног права односе као *lex specialis* у односу на *lege generali*, што значи да се општа правила примењују ако посебним прописом није другачије предвиђено. Предмет интересовања кандидата у овом раду је разматрање правила која уређују правни положај спортских агената, имајући у виду њихову улогу у процесу комерцијализације савременог спорта и широк дијапазон услуга које на основу уговора могу пружати својим клијентима.

- Санкција неправичности клаузула општих услова формуларних уговора, Правни живот, ISSN 0350-0500, књ. 572, бр. 10, Београд, 2014, стр. 633-646, [COBISS.SR-ID [513060528](#)], (M51)

Предмет интересовања кандидата у овом раду је анализирање правила која уређују правне последице неправичности појединих клаузула општих услова формуларних уговора. Са тим у вези, у оквиру излагања разматра се неколико специфичних правних проблема. Ту спадају: питање могућих режима ништавости неправичних одредаба формуларних уговора, питање односа ништавости једне одредбе према преосталом делу уговора и питање начина попуњавања празнина насталих поништењем појединих неправичних уговорних одредаба.

5. Оцена о испуњености обима и квалитета у односу на пријављену тему

Комисија је мишљења да докторска дисертација под називом „Уговори о стручном ангажовању спортских стручњака“ кандидата Зорана Вуковића у свему испуњава захтеве у погледу обима и квалитета у односу на пријављену тему. Садржина урађене докторске дисертације, као и коришћена литература, одговарају пројекту дисертације наведеном у пријави теме. Приликом обраде предмета истраживања, коришћена је одговарајућа методологија, примерена научном истраживању у области права. Рад је квалитетно систематизован, при чему је логичким следом тематских целина омогућен континуитет излагања. Теоријска мишљења изложена су научно утемељено, што доприноси садржински свеобухватној расправи која претпоставља завидан ниво научне информисаности. Разматрање ставова компаративне теорије и праксе, као и тумачење решења националних правних поредака и међународних аутономних спортских правила, дају докторској дисертацији квалитет упоредноправне студије. При томе, број стручних спортских занимања у позитивном праву Републике Србије, условио је и нужност ограничења предмета истраживања у докторској дисертацији.

Поред анализе општих правила која уређују питања обављања стручног рада у спорту, правног положаја лица која се тим радом баве и могућих облика њиховог уговорног ангажовања, тежишни део истраживања посвећен је разматрању уговора о посредовању у спорту, који се закључују са спортским агентима. Ово стога што је професија спортски агент вероватно дала највећи подстицај комерцијализацији спорта као друштвеног феномена и што су ови уговори међу најучесталијима у спортској уговорној пракси. Наиме, делујући као „преговарачки мост“ између спортских организација са једне, и спортиста или спортских стручњака са друге стране, спортски агенти у извесном смислу „контролишу“ тржиште спортских трансфера и на тај начин имају изузетно значајну улогу у креирању модерног спортског окружења. Међутим, треба нагласити да би било сасвим оправдано да и свако од осталих стручних спортских занимања и уговора који се у оквиру њих закључују буде предмет посебне научне студије. У дисертацији су поред уговора о посредовању у спорту посебно разматране основне карактеристике уговора које закључују спортски тренери и спортске организације. Том делу дисертације би се могло приговорити да је у несразмери са разматрањем уговора који закључују спортски агенти и да је свако од обрађених питања могло бити и подробније анализирано, али се управо на том уговору показује да би за детаљно разматрање свих специфичности уговора које закључују спортски стручњаци у оквиру сваког од спортских занимања (тренер у спорту, инструктор у спорту, организатор рекреације у спорту, организатор спортског пословања, менаџер у спорту, судија у спорту, спортски водич, спортски спасилац, спортски документалиста, новинар у спорту, спортски пропагандиста, саветник у спорту, спортски медицинар) биле потребне посебне студије на нивоу анализе коју је кандидат применио у односу на уговор о посредовању у спорту. Утолико је било оправдано, имајући у виду и укупни обим докторске дисертације, опредељење кандидата да свеобухватно анализира уговор о посредовању у спорту, као један од најзначајнијих и најспорнијих у литератури и законодавству уговора у области спорта, а да се

задржи на анализи главних карактеристика уговора које закључују спортски тренери и организације у области спорта, имајући у виду да у пирамиди стручних кадрова који обављају стручне послове у спорту, тренери чине основни стручни кадар.

6. Научни резултати докторске дисертације

Кандидат Зоран Вуковић је на основу свеобухватне анализе предмета докторске дисертације дошао до већег броја научних резултата који доприносе расветљавању теоријских и практичних недоумица које се јављају поводом начина закључења уговора о стручном ангажовању спортских стручњака, њихове правне природе, садржине и дејства, а у којима се огледа научни допринос докторске дисертације.

За потребе Извештаја, издвајамо следеће:

Према правилима Закона о спорту, стручни рад у спорту могу обављати искључиво спортски стручњаци. То су лица која имају одговарајуће више или високо образовање у области спорта, односно физичке културе, или су оспособљена за обављање одређених стручних послова у спорту. Од спортских стручњака треба разликовати стручњаке у спорту. Реч је о лицима других занимања која имају одговарајуће образовање за те врсте послова и доприносе остваривању спортских активности и спортских делатности. Са теоријског аспекта, кандидат поставља питање адекватности термина који су редактори Закона о спорту изабрали за означавање лица која доприносе остваривању спортских активности и спортских делатности. Наиме, поред високообразованих кадрова, у ову категорију лица улазе, примера ради, и технички секретар у спортској организацији, економ, или лица одговорна за одржавање спортских терена. Као и читав низ осталог административног и техничког особља. Један од основних елемената модерног спорта јесте бирократизација. Она је карактеристична нарочито за професионални спорт и подразумева ангажовање великог броја административно-техничког особља како на локалном, тако и на државном и међународном нивоу, које пружа услуге из домена спортских делатности. Кандидат сматра да ова лица не би требало називати „стручњацима“ у спорту. Као прикладан и довољно еластичан термин за означавање широког круга лица која се не баве непосредно спортским активностима и делатностима, већ им само доприносе, кандидат предлаже назив „помоћни кадрови у спорту“. По његовом мишљењу, наведене мањкавости законских решења би се посматрано *de lege ferenda* успешно могле отклонити другачијим означавањем и појмовним дефинисањем ове категорије кадрова у спорту. Уз задржавање важећег дефинисања појма спортски стручњак. Према дефиницији коју кандидат предлаже, помоћним кадровима у спорту би се сматрала „лица других занимања која доприносе остваривању спортских активности и

спортских делатности и обављају послове који нису стручни рад у спорту“. Кандидат истиче да би оваква дефиниција допринела очувању начела правне сигурности у овој материји.

Неслућени развој савремене „спортске индустрије“ и наглашени процес професионализације и специјализације у области спорта довели су, између осталог, и до тога да у нашем времену закључење уговора између спортских стручњака и спортских организација, спортских савеза, односно професионалних спортиста није изузетак, већ правило. Према правилима Закона о спорту, спортски стручњак може бити ангажован од стране спортске организације, односно спортског савеза на основу уговора о раду, или путем уговора о стручном ангажовању. Поводом оваквог решења, кандидат потенцира крупан пропуст домаћег законодавца који је уговорно ангажовање спортских стручњака, нарочито тренера, од стране индивидуалних спортиста оставио потпуно нерегулисаним.

Правна квалификација уговора о стручном ангажовању спортских стручњака је спорна. У Закону о спорту је предвиђено једино да обављање стручног рада у спорту по основу уговора о стручном ангажовању представља рад ван радног односа, у складу са законом. Оваква недореченост законодавца оставила је отвореним више питања. То су, пре свега, питања правне природе, садржине и рока на који се уговор о стручном ангажовању спортског стручњака закључује. У складу са наведеним законским одређењем, ове уговоре требало би подвести под неки од уговора о обављању рада ван радног односа, који су уређени правилима Закона о раду. То су: уговор о привременим и повременим пословима; уговор о делу; уговор о стручном оспособљавању и усавршавању; и уговор о допунском раду. Према мишљењу кандидата, такво тумачење је неприхватљиво када се сагледају услови предвиђени радним законодавством за склапање појединих уговора о обављању рада ван радног односа. Сходно томе, он закључује да је уговор о стручном ангажовању спортског стручњака посебан вид рада ван радног односа, који не подлеже ограничењима везаним за наведене облике рада ван радног односа. Такође, кандидат заступа становиште да је домаћи законодавац употребио нов назив за уговор закључен између спортске организације, односно савеза и спортског стручњака, а не неки од постојећих који уређују обављање послова ван радног односа, управо да би се избегла ограничења предвиђена радним законодавством. Даље, с обзиром да и код уговора о стручном ангажовању спортских стручњака важи правило да правну природу неког уговора не одређује његов назив, већ његова садржина, односно узајамни однос њиме успостављених права и обавеза уговорника, кандидат закључује да на основу садржине уговора о стручном ангажовању спортског стручњака у њему претежу елементи уговора о делу. Међутим, Закон о спорту га није тако именовao вероватно због тога што се делатност спортског стручњака у спортској организацији, односно савезу не може сматрати обављањем послова који су ван делатности послодавца.

Међу спортским стручњацима, спортски агенти издвојили су се као несумњиво најмоћнији протагонисти на спортској позорници. Делујући као „преговарачки мост“ између спортских организација са једне, и спортиста или спортских стручњака са друге стране, спортски агенти у извесном смислу „контролишу“ тржиште спортских трансфера и на тај начин заузимају изузетно значајну улогу у креирању модерног спортског окружења. У националним

законодавствима већине европских држава спортски агенти се углавном само начелно спомињу, без прецизног нормирања њиховог правног положаја. Другачије је у Републици Србији, у којој су правилима Закона о спорту прописани услови за обављање посредовања у спорту. Такође, овим Законом регулисана је и обавезна садржина уговора о посредовању у спорту, који спортски агенти закључују са својим налогодавцима. Најчешћи вид деловања спортских агената и типична услуга коју они пружају јесте проналажење запослења за налогодавца, у смислу стварања могућности за закључења уговора о раду или уговора о бављењу спортом (када су у питању тимски спортови), односно за уговорно ангажовање за конкретно такмичење (када се ради о индивидуалним, турнирским спортовима). Међутим, спортски агенти у пракси нуде и разноврсне друге услуге. Са тим у вези, у зависности од делокруга послова које обављају, може се разликовати одређење појма спортски агент у ужем и ширем смислу. Рестриктивно схватање појма спортски агент обухвата физичка или правна лица која се уговором обавезују да ће за свог налогодавца посредовати, или да ће свог налогодавца заступати у циљу закључења уговора о раду, односно уговора о трансферу. Овде се уговорна обавеза спортског агента исцрпљује у обезбеђењу услова за налогодавца да закључи уговор о раду, односно трансферу, или у закључењу таквог уговора у име и за рачун свог налогодавца. У улози налогодавца спортског агента може се јавити спортиста, спортски стручњак, односно спортска организација. Уже схватање појма спортски агент прихваћено је у Закону о спорту Србије. У складу са тим, уговор о посредовању у спорту кандидат дефинише као „уговор којим се спортски агент обавезује да ће, уз надокнаду или без ње, настојати да нађе и доведе у везу са налогодавцем одговарајуће лице ради преговарања о закључењу уговора о раду, односно уговора о трансферу, као и да ће по добијеном овлашћењу током преговора штитити интересе налогодавца и у његово име и за рачун закључити уговор о раду, односно уговор о трансферу“.

Кандидат сматра да је погрешно на уопштен начин одредити правну природу уговора о посредовању у спорту, већ да у сваком појединачном случају треба размотрити обим овлашћења спортског агента. Сходно томе, овај уговор може имати различиту правну природу у зависности од тога како је вољом налогодавца одређена садржина овлашћења спортског агента. Кандидат сликовито овај уговор назива уговором са „два лица“. Он истиче да уговор о посредовању у спорту, поред тога што увек садржи елементе уговора о посредовању, може садржати и елементе уговора о заступању, али га карактеришу и одређени оригинални елементи који су настали као последица посебности односа у спорту. У сваком случају, приликом разматрања правне природе конкретног уговора о посредовању у спорту мора се имати у виду да су правила Закона о спорту која уређују овај уговор *lex specialis* у односу на одредбе Закона о облигационим односима, што значи да се општа правила примењују једино ако посебним правилима није предвиђено другачије. Такође, у раду се наглашава и да се ограничења која су Законом о спорту постављена за закључење овог уговора примењују искључиво на послове у вези са закључењем уговора о раду спортисте, односно спортског стручњака, као и на послове у вези са закључењем уговора о трансферу спортисте, односно спортског стручњака из једне у другу спортску организацију. На све остале уговоре који нису повезани са овим пословима

(примера ради, уговор о спонзорству, о реклами, о управљању имовином спортисте) не примењују се посебна правила о спортским агентима, већ општа правила облигационог права о појединим врстама уговора.

На престанак уговора о посредовању у спорту примењују се општа правила уговорног права. Осим општих начина престанка уговора, кандидат у раду аргументовано образлаже да за уговор о посредовању у спорту важи и један посебан начин престанка, односно да услед постојања оправданих разлога свака уговорна страна може раскинути уговор о посредовању у спорту, наводећи те разлоге. Поред тога, кандидат истиче да се извесне посебности везане за престанак уговора о посредовању у спорту, које проистичу из специфичности правног односа успостављеног овим уговором јављају када спортском агенту буде одузета дозвола за рад, што има карактер накнадне трајне, субјективне и правне немогућности испуњења обавезе.

Усмеравање делатности спортских агената ка проналажењу талената међу све млађом популацијом малолетне спортисте чини посебно рањивом категоријом учесника у спортским активностима. Из тог разлога, кандидат истиче да је нарочито важно одредити најпогодније мере правне заштите и садржину најбољег интереса детета у случајевима када спортски агент пружа услуге представљања малолетног спортисте. Посебно се наглашава да се принцип најбољег интереса детета мора доследно примењивати приликом доношења сваке индивидуалне одлуке од значаја за малолетног спортисту. У том смислу, уговором о посредовању у спорту спортски агент не може се овластити да буде искључиви тумач најбољег интереса малолетног спортисте у будућности, односно за време трајања наведеног уговора. Напротив, принцип најбољег интереса детета мора се примењивати како приликом закључења уговора о посредовању у спорту, тако и приликом сваког појединачног поступка или одлуке које се предузимају сходно обиму овлашћења спортског агента из овог уговора. Са тим у вези, потребно је да се националним законодавством, односно међународним и домаћим аутономним спортским правилима предвиде одговарајући механизми за вредновање и преиспитивање најбољег интереса детета приликом закључења уговора о посредовању у спорту са малолетним спортистом, као и последичног закључења уговора о раду, односно трансферу малолетног спортисте, који се јављају као исход деловања спортских агената. Приликом закључења, тумачења и извршења уговора о посредовању у спорту са малолетним спортистом најбољи интерес детета остварује се тако што се првенство даје идеји заштите детета наспрам партиципације детета. У том смислу се за закључење уговора са малолетним спортистом тражи писана и оверена сагласност оба родитеља, а закључење појединих уговора се, по правилу, забрањује.

7. Применљивост резултата у теорији и пракси

Докторска дисертација кандидата представља обимну и свеобухватну студију о уговорном ангажовању спортских стручњака која чини солидно полазиште за даља теоријска истраживања. Резултати систематске теоријске обраде уговора о стручном ангажовању спортских стручњака треба да допринесу учвршћивању постојећих решења нашег права, као и њиховој даљој разради, осавремењивању и изналагању решења *de lege ferenda*. У том смислу, теоријски значај овог рада можемо везати за евентуалне измене и допуне Закона о спорту, у складу са резултатима истраживања и предлозима кандидата у том смеру. Такође, исход научне обраде доприноси свеобухватнијем теоријско-правном објашњењу уговора о стручном ангажовању спортских стручњака, односно расветљавању теоријских и практичних недоумица које се јављају поводом начина њиховог закључења, њихове правне природе, садржине и дејства. Ваљана синтеза ставова присутних у компаративној легислативи, теорији и пракси, уз оригиналне ставове и закључке које кандидат аргументовано заступа представљају својеврсни путоказ на путу примене права у евентуалним будућим споровима у овој материји. У својој свеукупности, научно-истраживачки резултати ове студије представљају прилог правној мисли и доприносе бољем разумевању уговора о стручном ангажовању спортских стручњака, а посебно уговора о посредовању у спорту.

8. Начин презентовања резултата научној јавности

Резултати докторске дисертације биће представљени научној и стручној јавности путем реферата на научним и стручним скуповима у земљи и иностранству. Погодан начин презентовања резултата докторске дисертације су и научни чланци који ће се објављивати у домаћим и страним научним и стручним часописима и зборницима радова. Поред тога, учешће на округлим столовима и другим видовима научне и стручне дебате омогућиће кандидату да представи своје ставове и мишљења. Доктринарна гледишта и упоредноправна искуства могу се изложити и у виду продубљених предавања на вишим новоима студија права. Комисија је мишљења да уз одговарајућа садржинска и структурна прилагођавања, докторска дисертација кандидата може бити објављена у виду научне монографије.

III ZAKЉUЧNA OCENA KOMISIJE

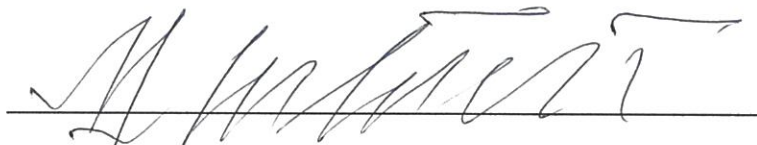
Комисија је једногласна у оцени да докторска дисертација „Уговори о стручном ангажовању спортских стручњака“ кандидата мр Зорана Вуковића испуњава услове за јавну одбрану.

IV ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

На основу извршене анализе и оцене рада, Комисија сматра да докторска дисертација под називом „Уговори о стручном ангажовању спортских стручњака“ кандидата мр Зорана Вуковића у потпуности испуњава услове за јавну одбрану и предлаже Наставно-научном већу Правног факултета Универзитета у Крагујевцу и Већу за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу да прихвати овај Извештај и одобри јавну одбрану докторске дисертације.

Крагујевац - Подгорица, 18. јул 2019. године

КОМИСИЈА

др Миодраг Мишовић, редовни професор
Правног факултета Универзитета у Крагујевцу,
ужа привредноправна научна област (председник Комисије)

др Снежана Миладиновић, редовни професор
Правног факултета Универзитета Црне Горе,
ужа грађанскоправна научна област (члан Комисије)

др Вељко Влашковић, доцент
Правног факултета Универзитета у Крагујевцу,
ужа грађанскоправна научна област (члан Комисије)